

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ บทบาทของจังหวัด

นายการ์ณย์ ศุภกิจวิเลชการ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมปิดทองหลังพระ

แนวทางการพัฒนาชนบท พื้นที่ประยุกต์ตามแนวทางพระราชดำริ เป็นการน้อมนำศาสตร์ของพระราชทาน ที่ประกอบด้วยหลักการทรงงาน และโครงการพระราชดำริของในหลวง ตามอง ๕ ความรู้ตามพระราชดำริ ๖ มิติ (น้ำ ดิน เกษตร พลังงานทดแทน ป่า สิ่งแวดล้อม) ที่สอดคล้องกับภูมิสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ที่เป็นสากลตามการดำเนินงานกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ให้ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และยึดพื้นที่เป็นหลักในการทำงาน

โดยมูลนิธิปิดทองหลังพระมีภารกิจสืบสานตามแนวพระราชดำริและสถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปิดทองหลังพระสืบสานตามแนวพระราชดำริ หน่วยงานโครงการพระราชดำริ ได้รวมตัวกันดำเนินงาน ปิดทองหลังพระเช่น โครงการหลวงชัยพัฒนาศิลปะชีพแม่ฟ้าหลวง สำนักทรัพย์สินฯ กปร. ร่วมกับภาครัฐ เอกชน จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะนี้พื้นที่ต้นแบบอยู่ ๕ จังหวัด คือ น่าน อุตรธานี เพชรบุรี อุทัยธานี กาฬสินธุ์ งานและโครงการต่าง ๆ นั้นจะต้องอาศัยผู้ว่าฯ เป็นผู้ขับเคลื่อน ในการปฏิบัติในพื้นที่ซึ่งมูลนิธิมีวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย คือการให้อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ มี ๘ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ เตรียมการก่อนลงพื้นที่ทำงานในหมู่บ้านโดยจะต้องแต่งตั้งทีมปฏิบัติงานระดับจังหวัด อำเภอ ทีมงานระดับอำเภอศึกษาข้อมูลเบื้องต้นร่วมกัน

ขั้นตอนที่ ๒ ก่อนประชุมชาวบ้าน จังหวัดจะต้องประชุมทำความเข้าใจของทีมฯ จังหวัดและอำเภอเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

ขั้นตอนที่ ๓ ประชุมชาวบ้านครั้งแรก ทีมฯ อำเภอจัดประชุมชาวบ้าน คัดเลือกชาวบ้าน เสนอตัวเป็นอาสาพัฒนา (อสพ.)

ขั้นตอนที่ ๔ นัดหมายผู้นำชุมชน อสพ. เพื่อเตรียมสำรวจข้อมูล ทำความเข้าใจ ปรับแบบสำรวจ แบ่งทีมวางแผนสำรวจ จัดทีมประมวลผล

ขั้นตอนที่ ๕ สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจ สังคม เติบโตภาพ ทีมฯ อำเภอ อสพ. ชาวบ้านสำรวจข้อมูลประกอบการวางแผน

ขั้นตอนที่ ๖ วิเคราะห์ข้อมูล จัดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลให้ชุมชนสรุปข้อมูลนำเสนอให้ชาวบ้านเข้าใจง่าย วิเคราะห์ประเด็นปัญหาความร่วมมือของชุมชนเพื่อหาวิธีการแก้ไข

ขั้นตอนที่ ๗ คัดเลือกข้อมูลระดมปัญหาความต้องการ จัดลำดับความสำคัญ ทีมฯ อำเภอ ให้ชาวบ้านร่วมตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจ การเติบโตภาพ เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา

ขั้นตอนที่ ๘ จัดทำแผนพัฒนาชนบท

- แผนแก้ไขปัญหาในระดับเร่งด่วน
- แผนฉบับสมบูรณ์

